

छत्तीसगढ़ माध्यमिक शिक्षा मण्डल, रायपुर

शैक्षणिक सत्र 2021-22 माह अगस्त

असाइनमेंट-01

कक्षा - दसवीं

विषय - संस्कृतम्

पूर्णांक-20

निर्देश :- दिए गए सभी प्रश्नों को निर्देशानुसार हल कीजिए :-

Instruction:- Attempt all the questions as per given instructions.

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

प्रश्न 1 रिक्त स्थानानि पूरयित्वा स्वपरिचयं संस्कृतभाषया लिखत।

अंक- $\frac{1}{2} \times 8 = 4$

1. मम नाम .....अस्ति।
2. मम पितुः नाम श्री .....अस्ति।
3. मम मातुः नाम श्रीमती.....अस्ति।
4. अहं .....कक्षायां पठामि।
5. मम विद्यालयस्य नाम .....अस्ति।
6. अहं .....ग्रामे/नगरे निवसामि।
7. मम प्रियविषयः .....अस्ति।
8. अहम् आनन्देन स्व प्रियविषयं .....।

प्रश्न 2 'बिलासा' पाठाधारितं बिलासायाः चरित्र चित्रणं शतशब्देषु हिन्दीभाषया लिखत।

अंक-4

प्रश्न 3 'भारतं भारतं भवतु भारतम्' गीतस्य हिन्दीभाषया अर्थं लिखत। (75 शब्देषु)

अंक-3

प्रश्न 4 निम्नलिखितं गद्यांशम् पठित्वा निर्देशानुसारेण उत्तरत -

अंक $\frac{1}{2} \times 8 = 4$

बिलासा स्वप्रयत्नेन ग्रामस्य विकासः कृतवती। तस्याः वर्धमानं प्रभावं दृष्ट्वा प्रतिवेशिनः राज्यानि तस्याः क्षेत्रे आक्रमणं कृतवन्तः। तैः सह बिलासा साहसेन युद्धम् अकरोत्। सा राज्यरक्षा कुर्वती वीरगतिं प्राप्तवती। राजा कल्याणसायः मत्स्याखेटकानां निवासस्थलं बिलासायाः सम्मानार्थं 'बिलासापुरम्' इति नाम्ना प्रथितम्। वर्तमाने इदं बिलासपुरं छत्तीसगढ़स्य न्यायधानी अस्ति।

प्रश्नाः-

एक पदेन उत्तरत-

- (क) बिलासा केन ग्रामस्य विकासः कृतवती?
- (ख) छत्तीसगढ़स्य न्यायधानी रूपेण प्रसिद्धं नगरमस्ति?
- (ग) 'प्रतिवेशिनः' पदस्य हिन्दीभाषायाम् अर्थम् लिखत?
- (घ) 'बिलासा साहसेन युद्धम् अकरोत्'। इति वाक्ये क्रियापदमस्ति?
- (ङ) 'कृतवन्तः' इति पदे वचनमस्ति?
- (च) गद्ये 'नृपः' इति पदस्य पर्यायपदं प्रयुक्तम्?
- (छ) 'निवासस्थलम्' इति पदस्य समासविग्रहं कुरुत?

क्रमशः ...02

प्रश्न 5 (अ) उचितानि शब्दरूपाणि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

अंक $\frac{1}{2} \times 6=3$

1. अकारान्त पुल्लिङ्गपदं .....अस्ति। (कविः/जनकः)
2. अद्य .....जन्मदिवसः अस्ति। (अहं/मम)
3. अहं.....कक्षायां पठामि। (दशम्यां/दशम्याः)
4. भूपेश ! त्वं.....कुत्र गमिष्यसि। (भ्रमणेन/भ्रमणाय)
5. ....पुस्तकं पठति। (तेन/सः)
6. ....अजन्त नपुंसकलिङ्गस्य शब्दः अस्ति। (ज्ञान/सेवक)

(ब) सुमेलनं कुरुत -

अंक $\frac{1}{2} \times 4=2$

(क)	(ख)
सप्तचत्वारिंशदधिकं शतम्	117
सप्तदशाधिकं शतम्	127
सप्तविंशत्यधिकं शतम्	137
सप्तत्रिंशदधिकं शतम्	147

